

Vprašanja in odgovori.

Dvanajsto vprašanje. Med uradne knjige šolskega vodstva spada tudi šolska kronika. V šolskih zakonih pa ni nikjer natančneje določeno, kaj vse spada v šolsko kroniko in tako mlademu učitelju nedostaja pravega navodila. Stavim torej vprašanje, kaj naj se vpisuje v šolsko kroniko? (Mlad učitelj).

Odgovor.* Med uradnimi spisi šolskega voditelja je tudi šolski vestnik ali kronika.

Na nekaterih šolah je šolski vestnik pravcati deseti brat med uradnimi spisi. Zakaj? Zato, ker se mu ne pripeznava važnost, ki jo zasluži povsem. Vsaj po moji misli mora šolski voditelj z isto skrbjo spisovati šolski vestnik, kakor spisuje druge uradne spise.

Kaj naj vpisujemo v šolski vestnik?

Začetkom šolskega leta naj se vpiše vse učiteljsko osebje (učitelj-voditelj, oziroma učitelj(ce), veroučitelj(i), oziroma učiteljica ženskih ročnih del). Na večrazrednicah naj se tudi pové, v katerih razredih so poučevale posamezne učiteljske osebe. Omeni naj se tudi vsakočasni krajni šolski svet (a le pri obnovitvi) in krajni šolski nadzornik. Ker kolikor toliko vpliva na šolo tudi župan, vpiše se tudi ta. Istotako je omeniti okrajnega kakor deželnega šolskega nadzornika in predsednika obeh oblastev.

Vse premembe učiteljskega osebja naj se zabeležujejo natančno.

Začetek in konec šolskemu letu se zabeleži in pové se, če se je začela in končala šola s sv. mašo ali drugo slovesnostjo.

Med letom se vpišejo vsi važnejši šolski dogodki: praznovanje godu Nj. Veličanstev, prva spoved, prvo sv. obhajilo, razdelitev šolskih naznanil, nadzorovanje

po okrajnem šolskem nadzorniku (oz. deželnem), pohod šole po predsedniku okrajnemu ali deželnemu šolskemu svetu, nadzorovanje veroukava, domače učiteljske konferencije itd.

Ker malo ne vsi važnejši dogodki (n. p. požar, kužne bolezni, povodnji . . .) v šolskem okolišju vplivajo na šolo, naj se zabeležujejo točno. Tako postane šolski vestnik ne le natančen poročevalec o šolskem življenju in napredku, nego tudi domača zgodovina šolskega okolišja. Zato je pa treba, da se spisuje natančno in vestno.

Koncem šolskega leta se sestavi natančen pregled vseh učencev ter napravi izkaz o rednosti šolskega obiskovanja in o napredovanju otrok. Na nekaterih šolah je takozvana »zlata knjiga«; kjer je ni, naj se marljivi učenci vpišejo v šolski vestnik.

Omenijo se tudi seje krajnega šolskega sveta, pri katerih se je ukrenilo kaj važnega za šolski napredek. Po svoji skušnji vem, da vpliva to ugodno na ude in predsednika krajnemu šolskemu svetu. A tudi malomarnost in zaniknost, da celo sovraštvo do šole se ne sme izpustiti. Iz šolskega zapisnika naj razvidi na novo prišedši učitelj takoj vse za šolo in njega važne razmere! Kar pa s šolo ni v nikakr dotiki, nikakor ne spada v vestnik. Vselej naj se omenijo tudi šolski dobrotniki.

To vse in še kaj drugega važnega bodi v šolskem vestniku. Spisuje naj se pregledno in zanimivo, ne suboparno!

Tako bo šolski vestnik zrcalo šolskega življenja in važnejših dogodkov v šolskem okolišju!

Ivan Zupanec — Velike Poljane.

Naši dopisi.

S Trate. (Konec). Izmed vsolanih so Žirovski vrh sv. Antona s 14, Žirovski vrh sv. Urbana s 23, Srednje Brdo s 6 in Hlavčje Njive z 8 za šolo godnimi otroci toliko oddaljene od šole, da večino njih ne veže in zaradi dalje (1—2 uri) ne more vezati zakon k rednemu šolskemu obiskovanju. No, z zadnjima bi se še shajalo, od tu otroci vsaj dvakrat do trikrat na teden v šolo pridejo; največje nepriliko prizadeneta nam Žirovska Vrha. Letos imata 37 za šolo godnih otrok. Pač se prikaže tu in tam bližnjih kateri v šolo, a redki so. Polovico jih še ne poznamo ne. O hudi zimi ali slabem vremenu nanje niti misliti ni. Da uspehi njih ne morejo biti povoljni, je umljivo. — Odpomoči temu je težko. Postavno ne moremo siliti otroka v 1½—2 uri oddaljenega

*) Ker nam je ravno o tej stvari došla razprava, s katero se ujemamo, naj je ta razprava odgovor na stavljeno vprašanje. — Ured.

k obiskovanju. Da bi se hribovci prostovoljno zavezali otroke svoje v jeseni, spomladi in po leti pošilja v šolo, to bi bila jedina pomoč. Žal, da naš gorjanec ti ni vnet za šolo.

Namenoma sem v opisu svojem narisal najprej neugodnosti našega šolstva, da z boljim koncem vsaj deloma izbrišem slab utisek, kojega bi utegnile iste častitemu bralcu narediti.

Rednemu šolskemu obiskovanju so podrejene te-le vasi: Sestranska Vas, Trata, Gorenja Vas, Dolenja Dobrava, Gorenja Dobrava, Todraž in Hotavlje s 164 za šolo godnimi otroci. Izmed teh šolo obiskuje 140. Šolo obiskujejo v obče povoljno.

Šolsko poslopje stoji v Sestranski Vasi. Razun neprilicno izpeljanih stopnic je prijetno in prostorno. Številu učencev zadostuje prostor popolnoma, da še marsikak sedež je prazen. Zato radi vzprejemljemo otroke, ki se nam ponudijo iz sosedne osliške občine;

ondi namreč občina, daš obširnejša kot naša, nima šole.

Šolska vrta imamo dva. Žal, da njiju nobeden ni brez pomanjkljivosti. Večji, g. nadučitelj, je peščen, družega manjšega pa vsako leto voda preplavi.

Izvrstni načelnik krajnega šolskega sveta in šolski nadzornik, č. g. župnik Francišek Petrovič, rad ustreza željam učiteljstva in potrebam šole. Pač nas sme marsikak g. tovariš zavidati na toliko za šolo vnetem g. načelniku. Čast, komur čast!

Take so naše šolske razmere. Daš niso najugodnejše, vendar smelo trdim, da so boljše kot so v poljanski občini. Žalostne so pa v sosedni osliški občini, broječi nad 3000 duš, a brez šole. Več o tem morebiti o priliki. **Francišek Rant — Trata.**

Z Radovice. (Nova šolska zastava). Dne 9. malega travna po veliki noči je dobila naša šola »za piruhe« lepo belo zastavo, ki je stala 60 gld. Donesek 25 gld. za šolsko zastavo je prvi volil v svoji oporoki pokojni Martin Kramarič, posestnik na Radovici hiš. št. 45. Ta mož je bil nekdanj deželni poslanec, šolski svetovalec in obče spoštovan sosed. Drug denar je došel iz dobredelnih rok za šolo vneta duhovnika, ki je sam zastavo na Dunaji naročil. Na Radovici je bilo ta dan vse praznično. Cerkev je bila polna pobožnega ljudstva. Pred velikim oltarjem pa so bili okrog nove zastave postavljeni šolski otroci. To je bil mičen prizor. Milo zvonjenje, grom topičev in okrašena cerkev so navzočim blažili srca. Ko stopi prečastiti gospod Anton Aleš, dekan iz Semiča, v spremstvu drugih velečastitih duhovnikov k zastavi, nastala je v cerkvi sveta tihota. Po blagoslovu pa se obrne domači župnik č. g. Francišek Schweiger proti zbranemu ljudstvu ter opiše v mičnem in ganljivem govoru pomen in slavnost tega dneva. Najlepši vzor za življenje bodi šolski mladini sveta družina, katere podobe nosi nova šolska zastava. Napó sled pa je izročil novo zastavo v roke in varstvo g. učitelju. Omenjal je, kako naj učitelj pod novo zastavo svoje učence v pravem duhu in v strahu božjem vzgaja, da bodo dobri kristijani in zvesti državljani. Pri tem govoru se je marsikatero oko solzilo. Po blagoslovu nove šolske zastave je šel sprevod iz cerkve na pokopališče, kjer se je ta dan tudi nov križ blagoslovil.

Končno je bilo še navadno letno izpraševanje šolarjev iz katekizma, katero se je prav dobro obneslo. Svečanost bi bila še veličastnejša, pa je bilo deževno vreme. Mnogo več ljudstva in č. g. duhovnikov bi bilo rado ta dan na Radovico prišlo, ker Radovica je jako prijeten kraj. Leži na prijaznem holmci, ki je proti vzhodu, zahodu, proti jugu in severju z vinsko trto zasajen, ki daje izvrstno kapljico. Vkljub deževnemu vremenu nas je počastilo s svojo navzočnostjo mnogo častitih duhovnikov iz vse okolice, celo iz Amerike. Hvala jim! Učenci so nove

šolske zastave zelo veseli in že komaj čakajo dneva, da bi se prvič zbrali pod njo.

Florijan Kalinger — Radovica.

Iz Kranjskega šolskega okraja. Kakor sem vam v 6. št. „Uč. Tov.“ poročal, ustanovili smo 17. svečana „okrajno učiteljsko društvo“ s sedežem v Kranji. Dne 1. t. m. imeli smo pa prvi ustanovni občni zbor v mestni hiši v Kranji. Zborovanja se je udeležilo 17 gg. učiteljev, 1 gospd. učiteljica in gospoda Janko Urbančič, graščak in ud c. kr. okrajnega šolskega sveta in J. Kršič, predsednik krajnega šolskega sveta v Trbojah. Oba omenjena gospoda sta pristopila tudi kot podporna uda k društvu. Slava jima! Predsednikom zborovanja je bil izvoljen g. L. Jelenec, koji je v jedernatem govoru razložil namen in potrebo tega društva. Posebno je pa poudarjal, da naj k društvu pristopijo vse učne moči tega okraja in naj bi vendar jedenkrat opustili vse strankarstvo. V društvu naj bi bili vsi jednaki, starejši ali mlajši, nadučitelji ali učitelji, kajti vsi imamo jedno in isto nalogo izobraževati mili nam narod in skrbeti za ugled učiteljskega stanu.

V odbor so bili voljeni gg. L. Jelenec (predsednik), Fr. Luznar, J. Režek, J. Traven, M. Kos, M. Debeljak in A. Likozar. Prihodnji občni zbor bude meseca velikega srpana t. l. **A. L.**

Iz Kamnika. Stalni odbor učiteljske konferencije se je v svoji seji odločil, sl. c. kr. okrajnemu šolskemu svetu predlagati, da bi letošnje okrajno konferencijo sklical na dan 29. malega srpana v Mengiš. Poleg običajnih toček bude na dnevnem redu: „Kako naj učitelj vzbuja v učencih veselje do učenja“, poročata gg. L. Blejlec in T. Petrovec; „Zemljepisni pouk na višji stopinji ljudske šole“, poročta g. L. Stiasny.

Iz Gorjan. Č. g. Jožef Zalokar je naš rojak in službuje sedaj v Ameriki; mož je vnet za vse dobro ne samo s cenó besedo, nego tudi v dejanji. Ko smo zidali »Gorjanski Dom«, priskočil nam je z izdatno podporo na pomoč. Podpiral nas je pa tudi še potem, ko je bila hiša dozidana. Vsega skupaj je do danes v ta namen daroval okroglih 100 gld. To gotovo jako časti vrlega moža. A podpiral nas ni le pri »Gorjanskem Domu«, nego tudi pri šoli. Pri neki priliki sem mu potožil o slabem stanu naše šolarske knjižnice. V par dneh mi je poslal desetak, da nakupim mladini primernih knjig.

Lansko jesen je odšel v Ameriko. A pozabil pa niti v Ameriki ni na nas. Poslal mi je od tam že 30 gld. za »Gorjanski Dom«, 15 gld., da nakupim pridnim in potrebnim učencem »Miklavža« in 15 gld. za šolarsko knjižnico. In sedaj ima ta vse letnike »Vrta« in skorej vse za mladino priporočene knjige vezane. Bog daj, da bi rodila obilen sad! Bog pa tudi stotero povrni blagomu gospodu in ga ohrani še mnoga leta zdravega, čilega in nam naklonjenega!

Da bi se tacih rodilo še mnogo!

J. Žirovnik — Gorje.